



21. – 25. AUGUST 2017 / KØBENHAVNS UNIVERSITET

## FRIVILLIGHEDENS VELFÆRDSSTAT?

### — UDVIKLINGEN I DEN TREDJE SEKTOR OG CIVILSAMFUNDET

Frivillige foreninger og private fonde er blevet centrale aktører i diskussionen om fremtidens danske velfærdsstat, og de begynder i stigende grad at tilbyde velfærdsydelser. Samtidig udviser en del politikere og borgere interesse for den tredje sektor, som et muligt instrument til at redde den danske velfærdsstat fra bl.a. klientgørelse, manglende brugervalg, stigende skattetryk og økonomiske problemer. Andre betragter den tredje sektors overtagelse af opgaver fra velfærdsstaten som en mulighed for at styrke demokratisering, integration og sammenhængskraft. Endelig ser en række forskere den tredje sektors organisering af velfærdsydelser, som den bedste mulighed for at øge borgerens valgmulighed og frihed.

Dette kursus vil undersøge og diskutere den tredje sektor og problemstillinger i relation til civilsamfundet. Hvordan adskiller vi stat, marked og civilsamfund fra hinanden? Skal og kan frivillige organisationer og foreninger løfte flere velfærdsopgaver i dagens Danmark? Hvilke typer samfund kan vokse ud af en stærkere frivillighedskultur?

#### DIT UDBYTTE

- En udvidet analytisk forståelse af velfærdsstatens forandringsproces
- Den nyeste viden om den tredje sektor, filantropi og frivillighed
- En dybere indsigt i fordele og ulemper ved inddragelse af frivillige organisationer i udbuddet af velfærdsydelser
- En viden om organisationsdynamikker i den tredje sektor – spændingsfeltet mellem frivillighed og professionalisering
- En udvidet forståelse af velfærdsstatens dilemmaer og udfordringer – set fra hhv. statens, markedets og civilsamfundets side
- En mere nuanceret viden om 'gode' og 'onde' civilsamfundsprocesser

- En øget viden om internationale og globale organisationer og bevægelser samt deres betydning for national og global politik
- En større indsigt i det dynamiske samspil mellem nationale og internationale processer og betydning for den danske velfærdsstat
- Mulighed for en reflekteret stillingtagen til de holdningsmæssige brydninger, der præger debatten om velfærdsstaten og dens fremtid

#### KURSETS INDHOLD

Spørgsmål om civilsamfundet med fokus på den tredje sektor, frivillighed, filantropi, sammenhængskraft og velfærdsstatens fremtid diskuteres i fem tæt forbundne temaer:

##### 1. Civilsamfund

Hvad betyder civilsamfund? Hvornår opstår civilsamfundet? Hvilken udvikling har det gennemgået, og hvordan afgrænser vi civilsamfund fra stat og marked? Hvorfor taler vi i dag om den tredje sektor og hvad er dens formål og funktion – i går, i dag og i fremtiden?

##### 2. Filantropi, fonde og filantropi-kapitalisme

Filantropi er ikke noget nyt fænomen, men hvor og hvordan er filantropien opstået? Er der tale om næstekærlighed eller et redskab til strategisk planlagte mål? Er filantropi overhovedet relevant i en velfærdsstatslig kontekst? Hvilken rolle spiller de mange fonde for den danske udvikling, og kunne vi

**”Afvekslende. Højt fagligt niveau.”**

*sagt om Prof. Lars Bo Kaspersens tidligere kursus  
Jesper Tangbæk, Velfærdsdirektør, Dragør Kommune.*



med den rette lovgivning få flere samfundsnyttige fonde? Har vi som i Storbritannien og USA fået en ’filantropi-kapitalisme’?

### 3. Den tredje sektor, de frivillige organisationer og velfærdsstatens fremtid

Hvordan kan vi sikre bedre velfærd for borgerne, og hvordan kan vi sikre sammenhængskraft i et samfund, der bliver stadig mere pluralistisk og individualiseret? Hvordan kan vi få større dynamik og motivation ind i den offentlige sektor? Alle disse spørgsmål kræver fornuftige svar, hvis vi skal udvikle velfærdsstaten og løse en række af de problemer, som oftest fremhæves i kritikken af velfærdsstaten.

### 4. Staten, civilsamfundet og demokratiet

I løbet af de sidste 20 år har den danske stat gennemgået en magtkoncentration, hvor kompetencer er flyttet fra det kommunale til det statslige niveau og fra ressortministerier til Stats- og Finansministerium. Denne udvikling mener nogle iagttagere er bekymrende, og som modtræk til denne tendens er svaret en ny decentraliseringsproces, hvor civilsamfundet og de frivillige organisationer overdrages flere opgaver og kompetencer. Er en sådan udvikling ønskelig, og i fald den er, hvordan skal en sådan proces forløbe?

### 5. Organisationsdynamikker i den tredje sektor

Hvad motiverer borgere til at bedrive frivilligt arbejde? Kan kommunerne selv rekruttere borgere til frivilligt arbejde, eller foregår det bedst i foreninger og organisationer i den tredje sektor og civilsamfundet? Hvor langt kan en organisation lade sig professionalisere før frivillighedsånden daler? Hvilke organisationsforandringer gennemløber en forening/organisation, hvis den begynder at udbyde velfærdsydelser i konkurrence med offentlige og private aktører? Kan de organisatoriske læringsprocesser i den tredje sektor inspirere den offentlige og private sektor?

#### ARBEJDSFORMER

Kurset veksler mellem oplæg over aktuel forskning fra en række forskere, indspark fra særligt inviterede praktikere samt dialogskabende aktiviteter med og mellem kursusdeltagerne.

Midt på ugen gennemfører deltagerne en case-opgave.

Forberedelsen til kurset inkluderer akademiske tekster. Kurset afholdes på dansk, men engelske tekster kan forekomme.

#### DELTAGERE

Kurset henvender sig til ledere af interesseorganisationer og andre frivillige foreninger, politiske rådgivere, politikere, ledere i den offentlige sektor, konsulenter og rådgivere i kommuner og i den tredje sektor, undervisere, meningsdannere og andre nøglepersoner i offentlig, privat eller tredje sektor, som er involveret i velfærdsstatens omstillingsprocesser.

Deltagerne skal som minimum have en bacheloruddannelse eller tilsvarende forudsætninger.

#### DATOER

5 dage, 21. – 25. august 2017, 9.00 – 16.30, Københavns Universitet, Frederiksberg Campus

#### KURSUSLEDERE

**Lars Bo Kaspersen**, professor ved Institut for Statskundskab, Københavns Universitet

**Christiane Mossin**, Postdoc, Institut for Statskundskab, Københavns Universitet

#### ANDRE UNDERVISERE

**Henrik Tvarnø**, Direktør, A.P. Møller Fonden

**Anker Brink Lund**, Professor, leder af Center for Civilsamfundsstudier, Copenhagen Business School

**Liv Egholm**, Lektor, CBS, Co-director af forskningsprojektet Cistas

**Hans Stavnsager**, Seniorrådgiver, Center for Frivilligt Socialt Arbejde

*Yderligere undervisere kan indgå.*

#### PRIS

19.000 kr. ekskl. moms. Prisen inkluderer undervisning, kursusmateriale og forplejning under kurset.

MERE INFORMATION OG TILMELDING:  
[copenhagensummeruniversity.ku.dk](http://copenhagensummeruniversity.ku.dk)

